

## TÜRKİYE'DE FUHUŞ SEKTÖRÜ ÜZERİNE

### Ayşe Tükrükçü ile Söyleşi

Söyleşi: Duygu Dalyanoğlu, Zeynep Kutluata

Eylül 2008, İstanbul

Ayşe Tükrükçü, 2007 genel seçimlerine İstanbul 2. bölgeden bağımsız aday olarak katıldı. Seçim sürecinde yürüttüğü politikayı, taşıdığı dövizlerde şöyle özetliyordu: “Eski Genelev Kadınıym (Modern Köle), Tüm Hayatsız Kadınlar İçin, Tüm Ezilen, Hor Görülen Şiddet Mağduru Kadınlar İçin İstanbul Bağımsız Milletvekili Adayıym”. Türkiye’de fuhuş, belirli dönemlerde feminist hareketin gündemine girmiş olmakla birlikte yeterince ele alınmış, hakkında ciddi anlamda siyaset üretilmiş bir konu değil. Ayşe Tükrükçü’nün, fuhuş sektöründe çalışan kadınlar lehine siyaset yapmaya ve yaşanan fiziksel, ekonomik ve duygusal şiddeti görünür kılmaya çalışması, bu nedenle çok önemli. Kendisiyle, kişisel deneyimlerinden yola çıkarak Türkiye’de fuhuş sektörü ve devletin bu sektördeki rolü üzerine konuştuk.

### Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

Türkiye beni geçtiğimiz seçim döneminde tanıdı, Ayşe Tükrükçü olarak: eski genelev kadını, vesikalı, devletin aydın yüzüne vurulmuş bir kadın olarak. Ailede beş kardeşiz; üç numara benim. Aile içinde horlanma ve dışlanma yaşadım; küçük yaşta tecavüze uğradım, aile içi tecavüz. Babam da annem de hiçbir zaman bunu kabul etmedi. Sokakta yaşamının ne demek olduğunu ben Almanya’dayken de biliyordum. Türkiye’ye geldim, evliliği çare zannettim. 1989 yılında evlendim. Evlilik çare değilmiş. İki buçuk sene evli kaldım. İki erik için çocuğunu tuvalete gömen bir kadın olarak dünya başıma yıkıldı. İki tane erik çok görüldü bana aş erdiğim dönemde. O evliliği yürütemedim, ayrıldım. Sahipsizlikten, ikinci bir evlilik daha yaptım. Devlet sahip çıksaydı, ailem sahip çıksaydı, en başta annem sahip çıksaydı ben şimdi burada bu konuşmayı yapmamış olurum. İkinci evlilik bana ne yaptı? Kocamın evlenme kâğıtları diye getirdiği kâğıt benim geneleve satış kâğıtlarımdı. Genelevi, filmlerde gördüğüm zaman, o açık sahnelerde babam kanalı değiştirirdi; şimdi ise kızı oradaydı. İki buçuk sene çalıştım ben orada. Bana ne getirdi, benden ne götürdü diye sorulduğu zaman, iki buçuk sene karşılığında benden yirmi beş sene götürdü derim. Onurumu, kadınlığımı, haysiyetimi, toplum içindeki yerimi aldı, çaldı resmen bunları benden. İki buçuk sene sonra çıkmak istediğimde, komisyondaki doktorların bana dediği şu oldu: “Sen evlenip çıkacaksın, beş sene evli kal her şey bitecek.” Nikâhlı beş sene kalacağım ve vesikam düşecek diye biliyorum ben.

Beş sene ben o pislğin her türlü şeyine de maruz kaldım. Ama maalesef Ayşe Tükrükçü hep Ayşe Tükrükçü kaldı. Soyismim Tükrükçü ama insanlar hep yüzüme tükürdüler. Toplum olsun, devlet olsun, aile olsun, çevre olsun... Hep yüzüne tükürülen biz olduk. O yüzden Ayşe Tükrükçü dendiği zaman, ben içimde hep otuz sene önceki Ayşe'yi arıyorum. Tecavüze uğramış da olsam o dönemimi çok arıyorum; o zaman sadece tecavüz vardı, şimdi ise vesika ile beraber... Bu, Ayşe işte...

**Birkaç ay önce sizin hayat hikâyenizi anlatan bir kitap yayımlandı: *Hayatsız Kadın: Ayşe...*<sup>i</sup> Kitap sürecinden biraz bahsedebilir misiniz?**

Seçimlerden sonra gazeteci arkadaşların önerisiyle gerçekleşti. Yazar da bir erkek...

(Gülüşmeler)

**Evet, fark ediliyor.**

Benim kitap çıksın diye bir düşüncem yoktu. Seçim döneminde basından birçok kişiyle görüşme yaptım, bir yığın da kadın arkadaşla çalıştık, röportaj yaptık. Hiç kimse bana böyle bir öneri sunmadı. Bu öneri gelince de, “evet, benim hayatımı her insan okuyabilir” dedim. Bizim orada çektiklerimizi anlatabilen bir şey olsun istedim elimde. Aklıma geldikçe yazdığım küçük küçük şeyler vardı, bunları biriktirdiğim bir defterim vardı zaten. Bu öneri de bana cazip geldi; insanlara bir şey verebilmek, toplumu aydınlatmak, toplumda yerimizin olmadığını bir kitapla da olsa göstermek fikri hoşuma gitti. Evet, herkes biliyor, bir genelev var; ama oradaki yaşantının ne olduğunu kimse bilmiyor. Şimdi bir tiyatro oyunu var mesela: *Kadıncıklar*. Ben oyunu seyrettim, başından sonuna kadar ağladım. Evet genelev hayatı anlatılıyor ama çok üstten anlatılmış, bizlere sorulabilirdi. “Siz orda ne yaşadınız?” diye sorulabilirdi. İsmimizi kullandıkları halde sormadılar. Tiyatronun başlangıcında Ayşe Tükrükçü deniyor, Saliha Ermez deniyor.

Orospuyu orospu yapan kimdir? Kimse gidip de bile bile orospu olmaz. O yüzden elimden geldikçe bunu anlatmaya çalışıyorum. Kitabın arka kapağına da mor rengini koydurdum; o da benim şartımdı. Kitabın içinde çok eksikler var, rakamlar çok az gösterildi örneğin. Doğrusunu biz yaşayanlar olarak biliyoruz. Kitabın adını “Hayatsız Kadın” diye ben koymadım. Ben “Orospuyla Yüzleşmek” olsun dedim; ama kapakta çok kalın durur dendi. Çünkü herkes orospuyla yüzleşemiyor; bu da bir cesaret. Benimle, benim babam yüzleşemedikten sonra devlet hiç yüzleşmez. O yüzden “Hayatsız Kadın” koyduk kitabın adını.

**Ne tür tepkiler geldi peki?**

Kitabın içindeki yazılara güzel tepkiler geldi. İnsanların hiç ilgili, bilgili olmadığı bir konuydu. Çok soru soruluyor desem yalan söylemiş olmam. Seçimlerden beri bizlerin ne çektiğini anlatmaya çalıştım. Gazetelerde, televizyonlarda bir sürü haber çıkmıştı. İçindeki artıları görmek istediler. Kitabı bir erkeğin yazması... İsterdim ki bir kadın yazsın. Gerçekten bunu isterdim, ama maalesef teklif gelmedi, gelmeyince... Neyse ikinciye yaparız.

**Fuhuş nasıl tanımlıyorsunuz? Fuhuş sektörü denince genelevden eskortluğa uzanan geniş bir yelpaze var, değil mi?**

Fuhuş sadece genelev ile bitmiyor. Biz Taksim civarında oturuyoruz, işlerimiz burada. Ara sokaklara girin, 13-14 yaşındaki kızların 30-40 yaşındaki adamlarla birlikte otellere giriş-çıkış yaptıklarını görebilirsiniz. Randevuevleri (siz yerini bilmezsiniz ama ben biliyorum), sokakta çalışanlar, genelevler... Fuhuş her yerde var. Bunu önlemek senin benim elimde olsa çok çabuk önleriz; ama rakamlar yüksek, gelir fazla, gideri az olan bir şey diyorlar. Benim hayatımın giderini hesaba katmıyorlar. Dedim ya, benim yirmi beş senemi götürdü iki buçuk sene genelevde yaşamak. Fuhuş her yerde ama devlet buna bilerek, isteyerek göz yumuyor. Genelev çalışanlarının vergileri ile devlet memurlarının maaş aldığını biliyor musunuz? Genelev kapısını bekleyen de bir polis, bir de bekçi! Bu insanlar orada görev yapmak için nelere razı geliyorlar acaba? Ve niçin razı geliyorlar? Rüşvet... Aldıkları, cebe koydukları paralar... Para karşılığında canlara kıyılmasına göz yumuyorlar. Bunları biz yaşadık.

**Aslında bir sonraki soruya geçmiş olduk. Genelevlerdeki işleyişten bahsedebilir misiniz? Genelevlerin hukuki pozisyonu nedir? Devletin buradaki rolü nedir? Vesika hukuki olarak nasıl tanımlanıyor?**

İşte bu benim vesikam: geneleve giriş tarihimin olduğu, hangi tarihten hangi tarihe kadar, hangi genelevde çalıştığımı dair belge. Ne yazıyor burada? Ereğli Kaymakamlığı ve İlçe Emniyet Müdürlüğü. Kaymakamlık da valilik de biliyor benim genelevde çalıştığımı. Emniyet müdürü de biliyor. Onların imzası olmadan ben orada çalışmam. Devlet bunları bile bile imzalıyor. Bu kadınlara, sen bu vesikayı alıyorsun ama sana ne getirecek, senden ne götürecektir diye sorulmuyor. Fuhuştan yakalandığın anda, artık sen orospusun, onların tabiri ile. Esas orospu onlar benim gözümde; ben değilim, bizler hiç değiliz.

Vesika olmadan genelevde çalışamazsın, bu doğru. Örneğin, üç ayda bir kan tahliline gidiyorsun, hasta mısın diye... Yanında vesika denen bu karnenin olması lazım. Memleket memleket satılırken o kâğıt olmadan yine satılamazsın. Satan belli, satılan belli zaten. Vesikasız geneleve giriş yapamazsın. Bir sefer, bir otele, erkek arkadaşıyla, sevgiliyle, müşteri ile "basılan" bir kadın vesika alıyor.

### **Fişlenme denen şey bu değil mi?**

Fişlenme denen şey evet bu. Parmak izin alınıyor, fotoğrafın çekiliyor. Artık fuhuş yaparken yakalandın diye emniyette kaydın oluyor.

### **Ve genelevde çalışabilmek için fişlenmek gerekiyor...**

Evet, genelevde çalışman için fişlenmiş olman gerekir. Rasgele Ayşe, Fatma gidip ben genelevde çalışacağım, beni buraya alın diyemez, içeriye de giremez. Girmen için önce fişlenmen lazım, bundan hüküm giymen lazım. Ben hüküm giyenlerdenim. Çünkü o zaman zina suçu vardı, şimdi zina suçu yok.

### **Şimdi zina suçu yok, peki fişlenme nasıl oluyor? İşin içinde para olduğunun kanıtlanması gerekiyor herhalde...**

Ali ile Fatma anlaşılıyor, otele gidiyorlar. (Ama bunların hepsi genelev patronları tarafından ayarlanıyor aslında.) Erkek arkadaşdır, kocasıdır, sevgilisidir, erkeğin pozisyonu her ne ise - neyse işte müşteridir- “şurada fuhuş yapılıyor” diye polise telefon açıyor. Polis gidiyor, onları alıyor. Telefon açanın zaten amacı belli: o kadını fişlemek. Kadının fuhuştan yakalanmış olması lazım, emniyette fuhuştan yakalandı diye kaydı çıkması lazım. Cezaevi mahkûmiyetinde olduğu gibi karakolda resmin çekilir; önünde seri numaran, hangi sıfatla yakalandığın zaten dosyanda yazılı, fuhuştan yakalandığın yazıyor... Sonra hastaneye muayeneye gidilir. Biz bunu bu vaziyette yakaladık denilir. Hastanede, evet sperm bulundu, fuhuştan yakalandı benzeri bir şey yazan belge doktor tarafından imzalanır. Ertesi gün kadın adliyeye çıkarılır. Adliyede kadına “sen ne yapıyordun, ne ediyordun” diye sorulur. Dışarıda üç beş tane adam bekler zaten; tehditlerle kadın da “evet ben fuhuş yapıyordum” der. “Yaşamımı sağlamak için başka şansım yok” gibi şeyler söyler. Adliye kararında da fuhuştan yakalandı diye işlem yapılır. Kadın, üç gün sonra da gidip “ben geneleve gireceğim” diye müracaatta bulunabilir.

### **Geneleve satılma süreci de böyle başlıyor...**

Evet geneleve satılma bu işte. Bana eşim tarafından komplo kuruldu. Genelev patronları, Emniyet ve Islahiye Devlet Hastanesi... Bunların hepsi işbirliği içindeydi ben yakalanırken. Çünkü doktor bana sormadı sen kimle yattın diye. Yattığım adam benim kocamdı, kocam dediğim pezevenkti. Konuşturulmuyorsun ki! Sen orada bir komplonun parçasısın, sen orda malsın. Ben mahkemeye çıktım, ne için çıktığımı bilmiyorum. Savcıya bir şey söylemek istiyorum. Çünkü hayatımda ilk defa savcının karşısına çıkıyorum. Suç işlemişim; “ben niye

yakalandım, niye buraya geldim” diye sormak istiyorum. Adam bana diyor ki: “Tamam tamam, zaten senin halin belli.” Kıyafetime bakarak benim orospu olduğuma karar verdi adam. O karar verilmemiş olsaydı ben fişlenmezdim. Bana orospu denmezdi.

### **Peki o satma sürecinde bir borç senedi mi imzalatılıyor?**

İçeriye girdikten sonra borç senedi imzalatılıyor. Şimdi ben geneleve girdim. Kapıya geldiğimde polisi gördüm, bekçiyi gördüm, sevindim. Çünkü nereye geldiğimi bilmiyorum. “Burası neresi” dedim, polis bana “alışırsın” dedi. Üzerim kan içinde; arabanın içinde pezevenkten dayak yiyorum, kocam olacak pezevenkten dayak yiyorum. “Gitmem etmem, burası neresi?” dediğimde dayak yiyorum. Neyse, içeriye girdim. Üç gün işkenceden sonra dördüncü gün mecburen çalıştım. Alternatifin yok, başka kurtuluşun yok. Patron geldi, senedi ben ilk defa hayatımda genelevde gördüm; adını duymuştum ama genelevde gördüm. “Şuralara imza at” dedi. “Atmam” dedim; dayağı yedim, attım. Öğrendiğim şu oldu: İşbirlikçi polislerimiz var ya, 100 milyon rüşvet polislere verildi. O zamanın parasıyla ne kadar aldılar bilmiyorum; 100 milyon dendi bana. 100 milyon beni muayene eden sağlık komisyonuna, doktorlara verildi. 40 milyon da beni satan pezevenge verildi. Şimdi bu rüşvetler verilme ilk girişlerde zorluk çıkıyor. Polislerin aldığı rüşvetler geneleve satışımızın daha çabuk olmasını sağlıyor. En başta emniyet müdürlüğü... Biz o odalara giremedik, “biz niye buradayız” diyemedik, “bu işlemler ne için” diye soramadık. Bu halen, 2008 yılı itibariyle 62 tane genelevde de, valilikte ve emniyette de geçerli olan bir kuraldır. Ben o kuralı bozmaya çalışanlardanım. “Satılmayın, satmayın” diyorum; çünkü “bunun parasını devlet yiyor” diyorum. Rüşvet karşılığında genelevin içinde neler neler yapıyor...

Zoraki çalışma yasak deniyor ama var. Borçlandırılmak yasak deniyor, ama var. Satılmak suç deniyor, ben satıldım. Var... Aysalinde bu kadın evinde olacak deniyor; yok, içerdeyiz. Hamilelik halinde çalışılmaz deniyor; kürtajdandan çıkıp yarım saat sonra müşterinin altına yatan bizleriz. Gerçekte hiç uyulmayan bir yasa var, fuhuş yasası. Yasada, geneleve ilk girişte, emniyet müdürlüğünde, valilikte ya da sağlık komisyonunda birilerinin bizi karşısına alıp vesikanın artısını eksisini anlatması şart koşulmuş. Ama hiçbiri bunu yapmıyor. Yasadaki maddeler bizim yaşadıklarımıza uymuyor. Tek uyan, devlete vergimizin ödenmesi. Benim geneleve giriş tarihim belli, genelevden çıkış tarihim belli. Ben orada iki buçuk sene vergi ödedim. İki buçuk sene sigorta param kesildi. Ama 212 gün sigortalı çıktım. İki buçuk sene çalıştım. 212 gün olduğuna da şükür ediyorum. Hiç de olmayabilirdi.

Hatırlıyorsanız Saliha vardı seçim döneminde. On bir sene çalıştı genelevde; sigorta süresi iki buçuk sene çıktı. Seçimlerden sonra bu baharda kırk sene genelevde çalışan bir arkadaşla tanıştım. Kırk sene! Okuma-yazma bilmiyor. Televizyonda tesadüf eseri tanıştım onunla.

Kadın bir sene sigortalı çıktı. Bir sene! Otuz dokuz sene çalıştığı nerede bu kadının? Kadın elli dokuz yaşında genelevden kaçıyor. Elinde para var mı? Hayır. Üzerinde kıyafet var mı? Hayır. Malvarlığı var mı? Hayır. Nerede bu kadının parası? Nerede bu kadının hayatı? Sözde fuhuş yasası bize hitap eden yasa... Yazıda evet, ama pratikte hayır!

**Bir dönem fuhuş yapan kadınların yürüttüğü sendika mücadelesi gündeme gelmişti. Ama bir gelişme olmadı, değil mi?**

Olmadı. Ben 93'te girdim geneleve, 96'da genelevden çıktım. 96'da çıktığım günden beri dönem dönem hep televizyonlardaydım, hep gazetelerdeydim. Haykırdığım tek şey şu: Ben genelevden çıktım, oraya dönmek istemiyorum! "Benim vesikamı alın" diye hep bağırdım, haykırdım. En çok ses duyurmam, geçtiğimiz seçim döneminde oldu. Sendikalardan bana hiç destek gelmedi. Hiçbiri benim sesimi duymadı mı? Bizler için hiçbir şey yapılmadı. Neredeydiler? Ben hep buradaydım. Siz istediğiniz anda bize ulaşabilirsiniz. Sen istediğin anda beni arayabilirsin. Ben seni arayamam ama... Çünkü yaşam tarzın var; gelir-gider belli. Sendika olsun, kurumlar olsun bize daha çabuk ulaşabilir. İstedikten sonra... Ben Hülya Gülbahar'ı televizyondan tanıyordum. Tanımıyorum desem yalan söylerim. Feministler olarak televizyonda dönem dönem seyrediyorduk. Bizlere bu insanlar hep erişilmez bir yıldız gibi geliyordu. Arasak bile bulamazdık. "Çık gel" denir. Ben buradan çıkıp nasıl geleceğimin hesabını yaparım.

Bizler için bu kurumlar -ya da benim için kendi adıma konuşayım- erişilmez birer yıldız gibiydi. Ben bunu arkadaşlara da söyledim. "Ben buradaydım, siz neredeydiniz?" dedim, çıktım, geldim. Ben buradaydım. Yaşayan bir vesikalı olarak hep çıktım televizyonlara. Ama maskeli çıktım, ama gözlüklü çıktım, ama yüzü açık çıktım... Hangi kurum bir genelev kapısının önüne gelip de o kadınların Dünya Kadınlar Günü'nü kutladı? Hiçbir kurum... Hiçbir kurum...

**Haklısın... Gerçi dönem dönem feministler arasında bu tarz ilişkilene çabaları oldu; ama düzenli bir dayanışma ağının kurulmadığını teslim etmek gerekiyor.**

**Peki, vesikadan kurtulmak nasıl mümkün oluyor? Evlenerek mi genelevden çıkabiliyor?**

Genelev içinde artık bazı şeyleri yumuşattılar. Bizlerin basına çıkmasıyla ya da ayıplarını yüzlerine vurmamızla birlikte birtakım şeyler değişti. Borcu olmayan çıkabiliyor. Ama hangi kadının borcu yok, onu bilmiyorum. Çünkü şöyle bir hesap yapayım: Ben 93 yılında bir

hesaba girdim genelevde. Kazancım 500 milyondur. O zamanın parasıyla 93 yılında 500 milyon süper bir para. Ben borcumu öderim diye düşünüyorum. Sonra bir hesap yapıldı. 250 patronun, 250 benim hesabıma düştü. 240 milyon borcum var. Fazladan 10 milyonum var diyorum. Elektrik parası, su parası, yakıt parası, sigorta... Bunların hepsi benim 250'den çıktı. Kaldı bana 30 milyon. 500 milyondan benim borcumun 30 milyonu düştü. Etimi satmışım, şimdiki tabirle fahişelik yapmışım; ama benim borcumdan 30 milyon para düşüyor. Her ay 30 milyon, 40 milyonla senin borcun bitmez. O yüzden de genelevden çıkış çok zordur. Devlet kurumuna gidip “ben çıkmak istiyorum” desen, seninle patronu yüz yüze getirir. Patron “getirsin parayı, borcunu kapatsın gitsin” der.

### **Devlet kurumu dediğiniz emniyet mi?**

Evet, emniyet. “Ben bu parayı almadım ki sana ödeyeyim” dediğin zaman “senedin var” derler. O senet senin yüzüne tokat gibi çarpar. Çıkamazsın. Ben pezevenkle de çalıştım. Pezevenksiz çalışmaya da uğraştım. Pezevenksiz çalışmaya uğraştığın takdirde sana pezevenk çabuk bulunur. Üç ay pezevenksiz çalıştım. Müşterim olan son eşim olacak pezevenkle kavga etmişim, “ayrıldım” dedim. Ona geneleve girme yasağı koydurduğum halde adam elini kolunu sallayarak öğlen genelevde benim yanıma geliyordu. Farz et, beni öldürmeye geldi. Senin orada yazın var. “Bunu içeriye almayacaksın” dediğim halde kapıdaki polis memuru beni bir paket sigaraya satıyor.

Evet, “çıkacağım” dediğin anda çıkamazsın genelevden. Eninde sonunda bu borcu vermek zorundaydım. Yemedim, içmedim, giymedim diyebilirim. Halen o dönemden kalan alışkanlıkları vücudumda da, beynimde de taşıyorum. Kahvaltı yapmazdım para gidecek diye, borç yatırılacak diye... Öğlen yemeği yemezdim borç yatırılacak diye. Zaten meyveyle aram yok. Sebzedden de kesmişim. Yediğim bir kuru ekmek. Beş ay boyunca da böyle yaşadım. Sırf borç yatırılacak diye, sırf masraf çıkmasın diye. Günde, o zaman ortalama yirmi otuz kişiyle yatırırsam, borcumu kapatıp çıkacağım diye ne yaşlısına baktım, ne üzerimde ölecek insana baktım, ne gencine baktım. Dedim müşteri, ne olursa olsun.

Vesika silindi mi? Silinmedi. Çok mücadele ettim. Ben etim satılmasın, geneleve girişlerim kapansın istedim. On bir buçuk yıl boyunca bunun için mücadele ettim. “Genelevin girişini kapatın bana” dedim. Çok televizyona, çok gazeteye röportaj verdim. Genelevde çalışmak istemiyordum. Hani şeytan bu ya, artık canım boğazıma gelir “lanet olsun bu dünyaya” deyip belki bir gün giderim, hesabını yaparım. Onu dahi yapmayayım diye dilekçemi verdim. On bir sene önce vesikamın silinmesi için Kütahya Genelevi'ne dilekçemi verdim. Kabul edilmedi. Bana söylenen şu oldu: “Tamam, sen git beş sene evli kal; her şey silinir.”

### **Evlilikle vesika siliniyor mu?**

Evli kaldığın süre içinde geneleve girip çalışamazsın. Diyelim ki borcunu ödeyip çıkıyorsun. Vesika değil de, Islah-ı Nefis kâğıdı alabilmek için evli kalman gerekiyor. O da sadece evli kaldığın süre için geçerli. Boşanırsan tekrar gidebilirsin. Çünkü benim geneleve giriş ismim Tükrükçü. Yüksekbaş diye (kocanın soyadıyla) gitmiyorum ki ben. Evli kadın çalışmıyorum; ama evli adam gelip beni satın alabiliyor. Kocamın adıyla çalışmıyorum; ama kızlık adımı kirletebiliyorum. Benim kirletmeme gerek yok, devlet zaten kirletiyor. Müşterilerle kirletiyorsun. On bir sene önce ben Islah-ı Nefis belgesi alabilmek için dilekçe verdim. Adamın bana verdiği cevap şu oldu: “Zaten evleniyorsun. Git, beş sene evli kal. O zaman zaten her şey biter.” Ama bitmemiş! Neydi biten, biliyor musunuz? Benim dava açma haklarımın hepsi bitiyor. Genelev patronlarına, devlete, SSK’ya... Zamanaşımına uğruyor! Meğer bunlara dava açma hakkım bitiyormuş benim.

Sonra ben bu meselenin peşine düştüm. Mor Çatı’dan Avukat Esra Baş benim avukatımdı bu davada. Biz Kütahta’daki komisyona gittik. Komisyon başkanı bana dedi ki: “Buyurun oturun Ayşe Hanım.” Ben sinir krizi geçirdim: “93 yılında beni içeriye koymuyordunuz! Hayatımdan neler çalındığını anlatmadınız! Nelerin benden gideceği konusunda beni bilgilendirmediniz! Şimdi on iki yıl sonra sen bana diyorsun ki, ‘Buyurun oturun Ayşe Hanım.’ On iki sene önce neredeydin sen?” dedim. “Kafamı kapıdan içeri soktuğumda bana ‘çık’ diyen sizdiniz. On iki sene sonra sıfat tanındı, medya tanındı, seçim ayağı oldu... İnsanlar bunun yanlış olduğunu, suç olduğunu öğrendikten sonra bana ‘buyur otur’ deme hakkını nasıl buluyorsun kendinde? Tamam, bana vesikayı veren adam sen değilsin; ama o kurumda çalışan bir doktorsun. O kuruma gelen kadınların, insanların hiçbirini aydınlattın mı? Hayır.”

### **Peki vesika? Vesikanın kalkması için ne yapmak lazım?**

Onun kalkması çok zor. Ölmem lazım. Öldükten kırk sene sonra sicilim siliniyor.

### **Aile, çocuklar bundan nasıl etkileniyor?**

Benim kardeşim –Allah göstermesin de– polis olmaya kalksa olamıyor. Ablan orospuydu deniyor. Kardeşim askerliğini on sekiz ay yaptı. Ama astsubay olacağım desin; olamaz. Ablan orospu! Devletin özel birimlerinde, mesela bakanlıkta çalışamaz. Niye? Ablan orospu!

### **Kardeşler mi sadece?**

Kardeş ve soyismini taşıdığın birinci derecedeki akrabalar. Çocuğum da aynı. Çocuğumun çocuğu da aynı. Anne orospu çünkü. Çocuğun, çocuğunun çocuğu, kardeşler, anne baba...

Benim anneme şu an söylenen şu: “Orospunun annesi işte!” Toplumda da yeri yok. Halbuki toplumda en çok yeri olacak olanlar varsa o da hayatı çalınmış hayatsız kadınlar. Biz topluma

ne verdik, biz toplumdaki ne aldık? Kurumlar bize ne verdi, bizden ne aldı? Ben kuruma iki buçuk sene boyunca etimi sattım. Ama benden bir parçaya orospu çocuğu diyecek kadar da yüksek olan bir kurum var. Orospunun oğlu, orospunun kızı diyen, fahişesin diyen devlet memurlarımız var.

### **Ve bu kırk sene sürüyor...**

Ben öldükten kırk sene sonra bütün sicilim siliniyor. Yani benim zürriyetim bittikten sonra.

### **Bu, fuhuş suç olarak tanımlandığı için mi böyle? Örneğin cinayet işleyen birinin de sicilinin temizlenmesi bu kadar uzun mu sürüyor?**

Yok. Onları beş sene sonra temizleniyor. Ben genelevden çikalı on bir sene olmuştu seçimlerde. Savcılıktan gerekli evrakları aldık, Yüksek Seçim Kurulu'na götürdük. Yüksek Seçim Kurulu inceledi ve bana veto verdi, fuhuştan cezaevinde yattığım için. Çünkü emniyet kayıtlarında ben hâlâ vesikalı genelev kadını diye geçiyorum. Ama adam yaralamada farklı, onların suçları zamanaşımına uğruyor, dosya kapanıyor. Affediliyorlar.

### **Genel af kapsamına da girmiyor, değil mi?**

Hayır, girmiyor. Genel af herkes cezaevinden çıktı. Peki genelevde çalışan kadınlara niye af çıkmadı? Bize af yok! Rahşan Ecevit affı çıktı; cezaevlerinin hepsi boşaldı. On beş aylık çocuğa tecavüz eden de çıktı, yetmiş yaşındaki kadına tecavüz eden de çıktı. Ama yetmiş yaşında gelip bize tecavüz eden adam... Tecavüz edilenlere af yok! Olmadı, olamaz da!

### **Konuşma sırasında biraz bahsettiniz ama genelev çalışanlarının gündelik yaşantıları konusunda biraz daha konuşabilir miyiz? Günde yirmi otuz müşteriden bahsettiniz biraz önce...**

Sabah 9'da kalkarsın. 9.30'da kahvaltıya oturursun (Halbuki ben kahvaltı etmem de kitapta öyle yazdık. Ben çay içmezdim, kahve içerdim. Diğer kadınlardan farklı olmasın diye düşünerek dedim ki öyle yaz). Bütün kadınlar orada olur. Biri kalkar, biri oturur. 10'da kuaför gelir. Her genelevin saati de farklıdır. Fön çekilir. (Ben bir gün önceki müşterinin kokusunu gidermek için saatlerce duş alırdım. O pislik benim üzerimden gitsin diye) 11'de salona inerdim. Sabah 11'den gece 11-12'ye kadar... Bir dönem oturursun, bir dönem tek ayak üzerinde durursun. Kitapta geçiyor, flamingo duruşu diye. O flamingo duruşunun ne olduğunu doğru dürüst kimse bilmez. Kadınlar tek ayağının üzerinde... Zaten külot-sutyen, bir de öyle duruş... Çekici kıyafet tarzları seçilir: kırmızı, mor, pembe, siyah... Genelde kırmızı tercih edilir; çünkü âdetli olursun belli olur, kanama geçer; kırmızı göstermez. Müşteri gelir, odanı sorar. Zaten vizite fiyatı orada yazar, vergi levhası vardır (sanki taş çekilip de para

kazanılıyor gibi bizlerin üzerinden ödenen vergiler). Beş dakika odada kalırsın. Sen parayı alırsın, aşağıya inerken adama dersin “soyun”. Sen odaya gelene kadar zaten o soyunmuş olur. İster sadece pantolonunu indirsin, ister anadan doğma soyunsun beni hiç ilgilendirmez. Eski, tahta somyalar vardır, bir yastık, bir çarşaf, bir döşek işte... Başucunda peçeten durur. Loş ışıklar... Gündüz aydınlığını biz odada hiçbir zaman görmeyiz. Çünkü karartılmıştır odalar ve mor, pembe, kırmızı tonlarda ışıklar kullanılır. Kanamalar, hastalıklar, iltihaplar gözükmessin diye... Adam bunu gördüğünde parasını geri ister, sen de yatıldığınla, yani senin üzerine bir pislik daha çıktığı ile kalırsın. Parayı geri ödemeye mecbur olursun.

### **Erkekler prezervatif kullanıyorlar mıydı?**

Yok. Aslında biz hastalığı adamlardan kapıyoruz. Kadınlarla ilişkiye girmiyoruz ki hastalık kapalım. Gelen giden, erkeklerdi yani. İlişkiye girmeyen bir kadın nereden hastalık kapacak? Kapar kapar üşütme olur yani. Gece saat onbir onikiye kadar böyleyiz. Arada ayaküstü bir öğle yemeği...

### **Kaç müşteri oluyordu peki?**

Ölüsü yirmi beş. Hafta sonları, asker sevkiyatları, mitingler, maçlar... Sayı kırka çıkar. Siyasi seçim dönemi mitinglerde arabalarla hep dışarıdan geliyorlar. Miting 13.00’da, araba 20.00’da kalkacak... İnsanlar gezme hesabı yapıyorlar. Erkeklerin gezdiği yerler sadece genelevler. Gitsin tarihi bir bina baksın, kafamı keserim. Çünkü adamların düşünceleri şudur: Yaa, bizim oradakileri tanıyoruz, bir de başka yerdekine gidelim. Kandil... Herkes yıkanır, kandilleşir; aile yemeği yenir diye biliriz. Evet, o gece herkes yıkanır; bizde de herkes yıkanır. Kandilleşen kandilleşir; ama nasıl ve nerede? Kandilde helvalar, lokmalar yapılır. Biz neredeyiz? Üzerimizden geçen erkek sayısı kaç tanedir? O gün en çok alanı değil de en az alanı tebrik ederiz. “Allah’a şükür sana bir kişi eksik geldi; sen bizim kadar suç işlemedin” deriz.

### **Bir konuşmanızda seçimlerde oy kullanmakta zorluk yaşadığınızdan bahsetmişsiniz...**

Onun nedeni şu: Diyelim ki ben Diyarbakır’da çalışıyorum. Sayım dönemi genelevde, Diyarbakır’daydım. Ama kaydım Antep’te ve ben borçluyum. Patron kalkıp da bir arabayı çıkartıp bir oy için beni Antep’e göndermez. Çünkü hapisane gibi; borçlusun, çıkamazsın. Çıktığın anda kaçarsın diye düşünerek seni göndermez. Oyunu kullanmayanların oranı %85. Ben nüfus sayımı döneminde Adana’daydım. Bizi saymadılar! Tesadüfen bizim sokağa kadın personel verilmiş; kadın personel gelip bizi saymadı. Biz o dönem nüfus sayımında yok sayılanlardanız. Ev sayısı ortadaydı; yani, ölüsü her evde sekiz on tane kız vardı, hadi her ev

başı altı olsun, aşağı yukarı iki yüz kızdık biz Adana'da. Ama o iki yüz kıızı yok saydılar. Bu sayımda da ben saydırmadım kendimi. "Beni gelip genelevde saysaydın" dedim. Şimdi ben yaşıyorum, orada da yaşıyordum. O zaman da ben vardım. Genelevde mal gibi sayılmaktan, işlem görmekten bıktığım için artık saydırmıyorum kendimi. Arkadaşlarımın %90'ı da benim gibi düşünüyor.

**Konuşmalarınızda devletin bu işteki rolü çok vurgu alıyor...**

İşte diyorum ya, gayet basit! Seçimlerden önce nüfus sayımı için gelen kadın memur bizi sayamadı. Ölüsü iki yüz kadın diyorum. Altmış iki geneleve, hiç yoksa, yirmisine kadın düşmüştür. Kadın girmedi; adam hiç girmez, neden girsin? Çünkü adam dönem dönem bizim müşterimizdir.

**Bunları söylediğinizde özel olarak bir baskıyla karşılaştınız mı? Mesela televizyon programlarında devletin bu işteki rolünden bahsetmeye başladığınızda...**

Susturuldum.

**Kitapta da devletin fuhuş sektöründeki rolü kısmen var, kısmen yok. Ne tür tepkilerle karşılaştınız bunlardan bahsettiğinizde?**

Devletin elinde olsa beni bir kaşık suda boğacak, gerçekten. Benim şu anda polislerle iki davam var. Bir davayı ben açtım, diğerinde beş polis bana dava açtı, polise "şerefsiz" dedim diye. Seçim dönemi idi. Gözaltına alındım ve karakoldayken tuvalete gitmeme bile izin verilmedi. Nezaretin içi sigara izmariti dolu, bana gelince yok! Niye yok bana? Ben seçim dönemi İstiklal Caddesi'nde yürürken, seçim sloganlarımın yazdığı tişört ile yürüyordum; çünkü bildiri dağıtmak için bana yardım edecek çok fazla insan yoktu. Kendim çalıştım. İki üç sefer de feministlerle çalıştım. Ama ilk dönem hep ben kendim dağıttım bildirimlerimi. İstiklal'de benim gezmeme emniyetin gözüne battı. Taksim'de asayişten sorumlu polis memurları kafayı taktı bana. Stant yeri istedik; verilmedi.

**Şefkat-Der ile birliktesiniz değil mi o dönem?**

Evet, bir de feministlerin desteği vardı. "İyi," dedik "stant kurmayalım, gidelim İstiklal'de dağıtalım el ilanlarımızı". Beşiktaş'taki pazara geçtik, orada dağıttık. Sonra Taksim'e geldik. Bizim dernek başkanı Hayrettin Bey de masa kurmuş el ilanları için. "Hayatsız kadınları destekliyoruz" yazıları falan var. Polisler geliyor, benim "şerefsiz" dediğim, bana "fahişe" diyen polis masaya eliyle vuruyor. Resmen "sen bir bok değilsin, biz emniyetin adamıyız, istediğimiz gibi sizin üzerinizde baskı kurarız"ı ima eden tavırlar içerisinde... Yani el ilanı

dağıtmama bile emniyet karşı çıktı. Çünkü ayıbını, pisliğini insanların önünde yüzüne vuruyordum. “Genelevde kapının önünde bizleri satan kim?” diyorum. İnanmayan gitsin baksın. Bunu erkekler biliyor ama kadınlar bilmiyor. Benim buradaki davam erkeklerle mücadele değil, kadınlarla olan bir mücadele; kadınlara bir şey anlatmak... Toplumda ezilen, hor görülen, dışlanan kadınlar “evet, biz de zamanında bunları yaşadık” diyebilsinler diyorum. “Ezilmeyin” diyoruz. Yoksa ben oy toplamak için girmedim ki seçimlere. Kamuoyu oluşturmak, kadınlar hakkında bir şeyler yapmak için girdim. Hayrettin’i tutukladılar götürdüler; nezarete küfür ediyorlar, vuruyorlar. O çocuk kimin hakkını savunuyor? Benim hakkımı savunuyor. Kadın hakkını savunuyor; horlanmış, dışlanmış insanın hakkını savunuyor. Hayrettin’in tutuklandığı gün biraz önce bahsettiğim polis geldi ve şöyle dedi: “Geldiğin yeri unutma, gideceğin yer orası, fahişe!”

Aynı polisi sonra yine seçim etkinliklerimden birinde görünce, o kelimeler gözümün önüne geldi. “Bana fahişe diyen polis budur” dedim. “Polis bana fahişe diyebiliyor mu, ben de ona şerefsiz derim” dedim. Bana “yapma, etme” dediler. Ederim! İsterse bu davanın sonunda ölüm olsun. Bana kimse “fahişe” deme hakkına sahip değil. Beni fahişe yapan senin gibi polislerdir. Beni satan da sizsiniz, rüşvet alan da sizsiniz, benim orada çalışmama müsaade eden de sizsiniz. Bana hiç “sen burada isteyerek mi çalışıyorsun?” diye sordunuz mu? Sormadınız. O zaman bana “fahişe” deme hakkına da sahip değilsin. Beş polis ile davalıyız. “Fahişe” diyen, benim “şerefsiz” dediğim polis, karşıma şahit diye çıktı. Hiç ilgisi olmayan polisler bana “devlet memuruna hakaret” ve “onların yüzünü deşifre etmek”ten tazminat davası açtılar. Açsınlar; zaten artık çalışmıyorum da, genelev girişim de kapalı. Nereden tazminatlarını alacaklar, bilemiyorum; benden alamayacakları kesin. Atsınlar cezaevine, biraz da devlet bana baksın. Ama devletin ayıbı; polis, vatandaşına “fahişe” deme hakkına sahip değil. Görevini yap, ben de vatandaşlığımı yapayım.

Seçim döneminde çok zorluk yaşadım. İstiklal’de gece ondan sonra gezerken hep tedirgin geziyordum. Ara sokaklara girmiyordum. Ara sokaklara girdiğim anda, beni yakalarlar, “sen öğlen bunları konuştun değil mi hakkımızda, gel bakalım, ye önce bir dayığı” derler. Ana sokaklarda yapmıyorlar; çünkü orada kamera kaydı oluyor. Seçimlerden sonra Fatih Emniyet Müdürlüğü’nde üç tane polis otoparkta özürlü bir kadına tecavüz etmişlerdi ve görüntüleri kamera kayıtlarına geçmişti. Ne oldu o polislere? Görevden alındılar. İstanbul’dan alındılar ama kim bilir şimdi nerede çalışıyorlar? Basına da yansıdı bunlar. Esmeray da sırf travesti olduğu için polis şiddetine maruz kaldı. Kaç ay sonra Esmeray’ın davası kabul edildi? Daha yeni. Onu dövme hakkını nereden buluyorsun? O ne yaptı? Neyi çaldı, kimi öldürdü? Biz neyi çaldık, kimi öldürdük? Nereyi dolandırdık biz? Bize bu muameleyi yapma hakkını nerden buluyorsun kendinde?

1961'den beri yürürlükte olan Fuhuş Yasası ile ilgili ne yaptınız? Orada benim anne olmama koşulum yok; anne olma hakkım var bir kadın olarak. “Vesika istemiyorum” dediğim takdirde genelevden çıkma hakkım var. Ama ben genelevden kaçmaya kalktığımda polislerin tecavüzüne uğradım. Zincirlere vurup da biz tecavüz etmedik. Ama tecavüze uğradık. Coplarla dayağı yiyen onlar olmadı, biz olduk. Tecavüz dediğin zaman... Sadece normal bir ilişki değil... Adam seni istediği gibi kullanıyor. O gecelerde çektiğim acıların hesabını bana kim verebilir? Ulusa çıkıp seslenecek cumhurbaşkanı da, başbakan da... Geçmişteki de, gelecekteki de... Özür... Belki yaram öyle biraz rahatlar. Çektiklerim hariç ama... Herkes beni Cennet (oyuncak bir bebek) ile gezerken deli zannediyor. Ben deli değilim. Devletin ayıbı.

### **Genelev dışında fuhuş yapanların koşulları hakkında, travesti ve transseksüeller de buna dahil, bilgi vermeniz mümkün mü?**

İstanbul'da vesikalı olarak genelevde çalışmayan, randevuevlerinde çalışan kadınların sayısı otuz binin üzerinde. Bunlar beş sene önceki araştırmanın sonuçları. İstiklal Caddesi'nde, Tarlabası'nda, ara sokaklarda randevuevi sayısı çok. Bunu polisler benden daha iyi bilir. Örneğin, Tarlabası'nda altgeçidin karşısında, dolmuş durağının hemen yanındaki üç katlı binada fuhuş yapılıyor. Bunu herkes biliyor orada. Polis de bunu biliyor. Çünkü oranın personelinin götürüp polise yemek verdiğini, sigara verdiğini biliyorum. Polisin gözünün önünde olan fuhuşa bile polis göz yumuyor. Neden? Rüşvetten. Lüks otellerde de fuhuş yapılıyor. Ben o otellerden birine hayatımda bir kez bir röportaja gittim. İçeriye 14-15 yaşında bir kız ile 50-60 yaşlarında şatafatlı, medeniyet kravatu takmış şapkalı bir müşteri girer. Kapıda duran görevli, adama “hoş geldiniz beyefendi” der. O kızın o adamın kızı olmadığı belli, sevgilisi olmadığı da belli... Kızın iki boya ile ancak 16-17 yaşında gösterdiği de belli... Resepsiyona gidilir; resepsiyondan asansöre, asansörden odaya derken herkesin önünden geçilir. Biri demez ki “Kardeşim sen bu kız ile ne yapacaksın?” Onu oraya getiren de randevuevi sahipleridir. Aşağıda lobinin girişinde beklerler.

Benim teyzem, teyzemin kızı ve oğlu öldürüldü. Oğlan, randevuevinde çalışan bir kıza tutulmuş ama orada çalıştığını bilmiyormuş. Kız “benim kimsem yok” demiş. Teyzem de fahişeyim diye beni dışlayan bir teyze... Oğlanla bu kız anlaşılıyorlar, nikâh kıyıyorlar. Nikâhtan altı ay sonra bunlar Antep'te geziyorlar, randevuevi sahipleri ve kızın pezevengi bunları görüyor, takip ediyorlar. Oturdıkları yeri öğreniyorlar. Eve baskın yapıyorlar. Teyzemi, oğlunu ve kızı öldürüyorlar. Yani ben ne için mücadele veriyorum? Evet, yakalandılar, şu anda cezaevindeler, davaları sürüyor. Olan kime oldu? O pislikten kurtulmak için yalan söyleyip temiz bir yuva kuran bir kıza mı oldu? Yoksa onun o vaziyetini kabul eden bir anneye mi oldu? Yani randevuevi de genelevden farksız. Eskort kızlar, otelde çalışanlar... Sokakta çalışanların durumu biraz farklı; yaşlanmış oluyorlar, sima tanınmıyor.

### **Çalışma koşulları açısından çok da farklı değil yani...**

Hayır. Al birini vur ötekine. Travesti ve transseksüellerin konumu bizimkinden de farklı. İzmir, Ankara ve İstanbul'da pilot bölge uygulaması başladı. Travesti ve transeksüeller oradaki genelevlerde pembe kimlik ile çalışabiliyorlar. Ben onların çalışmasına karşıyım. Başta bir kere insan etinin satılmasına karşıyım. Hayat şartları onları daha farklı yönlendiriyor. Çünkü erkek. Öyle ya da böyle, cinsiyetinde arayış içerisinde ve kadın olmak istiyor. Kadın olmak için Türkiye'de ne lazım? Para lazım. Kolay yol bedenini satmak oluyor. Ben en azından bir iş arayıp bulabiliyorum ya da kabullenmeye çalışıyorum. Onlar erkek kimliğine sahipler. Kadın kıyafetinin altında çok farklı şeyler yaşıyorlar. Seviyeli çalışan arkadaşlarımız var, Esmeray mesela. O kendi çapında bir tanedir. Kolay mı yaşıyor? Hayır. Midye satıyor, *stand-up* yapıyor, çorba yapıyor. Mücadelesi var. Ben etimi satmayacağım diyor. Esmeray'ın toplumdaki yeri ne? Onun gibilerin toplumdaki yeri ne? Onlara güzel bir yaşam verilse sence onlar etlerini satarlar mı? Satmazlar. Niye satıyorlar? Devletten, toplumdaki dışlandıkları için... Görünümlerinden dolayı dışlandıkları için... Onlara da insan gibi yaşam hakkı verilse, onlar da günde sekiz saat çalışsa, ev kirasını ödeyebilse etini satmaz.

**Şöyle bir tartışma var: Fuhşa, yasaklanması gereken, kadınları aşağılayan bir olgu olarak mı bakmak gerekiyor; yoksa, kadınların bir kısmının, kendi tercihleri doğrultusunda hayatını kazandığı bir meslek olarak mı bakmak gerekiyor? Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?**

Aslında fuhuş yapmak bir tercih değil. Maddiyatsızlıkla ilgili bence. Bizim toplumumuzda bu tercih olarak sayılıyor ama kimse isteyerek orospu olmuyor. Ben bunu iyi bilirim. Benim kardeşim niye orospu olmadı? Avrupa bazı şeylere daha açık. Şortla gez, dönüp sana bakmazlar. Burada bakarlar ama. Avrupa'da genelev yok. Almanya'da bir tane beş katlı randevuevi var. Çalıştıran da bir Türk. Adı da Paşa. İsveç'te yok. Ama zamanında bunların hepsinde varmış. Bakın ben şunu biliyorum: Almanya'da bir kızın annesi zamanında fahişelik, eskortluk yapmış ama kız Almanya'da tanınmış bir üniversitede dekan olabilmiş. Kadın şu anda aşağı yukarı altmış yaşında. Ona fahişe diye bakıldı, o "ben zevkim için yaptım" dedi. Biz Avrupa ile kendimizi kıyasladığımız zaman, daha çok geride olduğumuzu görürüz.

**Orada kadınlar en azından bırakmayı tercih ettiklerinde bırakabiliyorlar.**

Evet. Burada o yok. Ne diyorum: Fahişelik yapan kadının kızı dekan. Çünkü "senin annen orospuydu" denmedi o kadına. Annesinin yaptığı evladı ilgilendirmedi, evladın yaptığı da anneyi ilgilendirmedi. Devlet kurumuna girip çıktığı zaman bir işlem yapılmadı. Fişlenme gibi işlemler Avrupa'da yok. Bizde var ama. Bu sadece Türkiye'ye mahsus.

**“Bu kadınlar bu işi yapıyorlarsa, ekonomi onları bu noktaya getirdiyse, o halde yapılması gereken, bu kadınların koşullarının iyileştirilmesidir” diyen bir görüş var. Bu görüşü savunanlar “devlet fuhuş sektöründe hiçbir şekilde yer almasın, devletin görevi fahişelik yapan kadınları erkek satıcılardan korumak olsun” diyorlar. Yani “fuhuş yapmak isteyen bir kadın bu işi iyi koşullarda, erkek satıcıları işin dışında bırakarak yapabilsin” diyorlar.**

Aslında olması gereken de bu. Şimdi devlete vergi ödüyoruz, ama devletin gözünde fahişeyiz. Devlete sigorta ödüyoruz, emekli olamıyoruz. Sağlık karnelerimiz var sözde; ama hiçbirimiz sağlıklı değiliz. Avrupa’da en azından bu koşullar sağlanmış durumda. Kadın bu mesleği kendi mi seçmiş? Dünyanın en eski mesleği ve en ağır mesleği. Meslek de, hani nerede diploması? Bizler için var: vesika. Avrupa’da bu vesika da yok.

**Avrupa’da, bildiğimiz kadarıyla, fahişe kadınlar arasında feminist olanlar, feminist eylemlilikte bulunanlar var. Örneğin, Londra’da, 80’lerin ortalarında on beş gün boyunca kilise işgali gibi radikal eylemler düzenleyen fahişe kadınlar var. Tabii bu noktada da fahişeleri ve feministleri ortak siyasi zeminde buluşturmanın yolları aranıyor. Devlet ve ahlak anlayışı bu kadınların bir araya gelmesini engelliyor...**

Doğru. Zaten her şeyi ayıran devlet. Erkek egemenliği bugün yaşamımızın her alanında var. Kadın “biz bunu yapacağız” dediği zaman devlet neden “hayır” diyor? Devletin egemenliği için. Türkiye’de bir tane kadın başbakan oldu. İkincisine izin verilmedi; yoksa ip elinden gider. Bunları kaybetmemek için kadını her zaman bastırmaya çalışan bir devlete sahibiz. Margaret Thatcher’a Demir Lady olarak hitap edilirdi. Kaç sene yaptı başbakanlık? O kadın gittikten sonra İngiltere’nin yasaları da çok değişti. O kadın, kadınlığın ne anlama geldiğini biliyordu ve yasaları daha çok kadınlara göre düzenledi. Bahsettiğiniz dönemler hep onun dönemleri.

**Thatcher döneminde fahişeliğin orta sınıf arasında yaygınlaştığı söyleniyor. O dönem fuhuş yapanlara Thatcher’ın Kızları deniyormuş. Özellikle öğretmenler ve hemşireler arasında yayılmış, yaşam seviyesini düşürmek istemeyen kadınlar arasında...**

Dediğim gibi işte, bu dönemler Margaret Thatcher dönemi. Benim o dönemler fuhuşla alakam yoktu; sadece tecavüze uğramış bir çocuktum.

Aslında fahişe kadınlarla buluşmak zor bir şey değil. Buluşulur. Ama Türkiye’de bu çok zor. Seçimlerde ben genelevin içine giremedim. Aday olduğum halde! Polis bana “fahişe” diyor,

cevap verdiğim için mahkemelik oluyorum. Ama Avrupa’da polis bana o lafi kullanamazdı. O zaman ben ona dava açabilirdim.

**Size kadınlar adına şu anda mücadele verilmesi gereken şey fahişeliğin ortadan kalkması mı, yoksa koşullarının rahatlatılması mı?**

Avrupa’da bir kadın fahişelik yapıyor diye toplumda dışlanmıyor. Devlet “sen busun” da demiyor. Sana bırakıyor. “İster git çöpçülük yap, istersen fahişelik yap” diyor. Sen seçiyorsun bunu. Ama bırakacağın zaman da bırakıyorsun.

Ama bir kadına fahişeliğin ne olduğunu, ona ne getirip ondan ne götürdüğünü anlatabilsek o kadın zaten fahişelik yapmaz.

**Cinselliğin ekonomik bir faaliyet olması hakkında ne düşünüyorsunuz?**

Benim bedenimin bana ait olması gerekiyor, kimseye değil.

**Buradaki argüman da zaten bu: “Bedenim bana aitse ben bunu satabilirim” deniyor.**

Bence satılmamalı. Devletin kadına yönelik alternatifleri olması gerekiyor.

**Çok teşekkür ederiz bize vakit ayırdığınız için...**

Ben teşekkür ederim.

---

<sup>i</sup> Uruş, Alper, *Hayatsız Kadın, Ayşe...: Bir Kadının Genelev Yaşamı*, İstanbul: Detay Yayıncılık, 2008.